

Bedömningsfrågor i tillsynen

isf

di.se
 BÄSTA EKONOMISAJT 2012
 STOCKHOLM 10.00
 -0,3%
 (5,7% i år)
 DOW JONES 22.03
 -0,3%
 (6,2% i år)

"En miljon besökare om året. Då behövs kommunikation i världsklass."
 – Pia Lindgren, projektledare – Svenska Mässan

Nyheter Aktier Stockwatch Trader Börsnack Bostad & lån B

Tillbaka 2 kommentarer

Försäkringskassan får hård kritik

Uppdaterad 2013-01-31 10:05. Publicerad 2013-01-31 09:52

Foto: Colourbox/Colourbox

Det finns stora brister när sjukpenning nekas. Motiveringarna är ofta ofullständiga och chansen att få ett beslut ändrat beror på vilket kontor som omprövar det.

Det konstaterar Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) som på regeringens uppdrag har granskat hur Försäkringskassan meddelar sina beslut om att dra in sjukpenning eller avslå begäran om sjukpenning.

Enligt ISF förklarar bara ett av tio beslut, och fyra av tio omprövningsbeslut, vilka lagliga förutsättningar som gäller för att få sjukpenning. Varför man nekas sjukpenning ges inte heller tillräckliga förklaringar om i en fjärdedel av besluten. Försäkringskassan lyssnar inte heller tillräckligt på synpunkter från den som drabbas.

"Om man nekas sjukpenning, måste man förstå varför. Det är avgörande för att man ska kunna acceptera beslutet eller argumentera för att det ska ändras" skriver Nina Karnehed, projektledare på ISF, i ett pressmeddelande.

TT

RELATERADE ARTIKLAR

DN.SE DAGENS TIDNING

DN.se

NIKLAS WAHLÖF
 "Till landet är det just nu surt att sträva, där det är rätt att leva. Helst på heltid."

FÖRSTASIDAN | STHLM | EKONOMI | SPORT | KULTUR & NOJE | LEDARE | DEBATT | BOSTAD | MOTOR | RES

Nyheter Sverige Politik Vetenskap Världen Frägesport Väder Jobb Sök utbildning Bloggar Webb-tv DN G

Nyhet! Telia Mobil Total.
 Surf, samtal, sms och mms.

DAGENS TOPPNYHETER SEB delar ut miljarder till aktieägarna Storm över södra Sverige Telias stora äger att agera

Foto: Anders Wiklund / Sveriges

Stora brister när sjukpenning nekas

► Skarp kritik. Försäkringskassans motiveringar är ofta ofullständiga och chansen att få ett beslut ändrat beror på vilket kontor som omprövar det. [Gå till](#)

SENASTE NYTT

- Beckham blir klubbkamrat med Zlatan 12:46
- Terrorömd svensk får 12 års fängelse 12:43
- Satsning på kvinnliga chefer gjorde Sweco mer jämställt 12:24
- 74-åring i grannfejdd gripen 12:19
- Kokain döjs i plastmaterial 12:10
- Atlas Copcos resultat sämre än väntat 12:04
- Autolivs vinst sjunker 12:01
- Nytt åtal för assistansbröderna 12:00

DN.SE PÅ AGENDAN

Mest delat och rekommenderat på DN.se

1. Katter – världens värsta

isf

Fler borde få graviditetspenning

Uppdaterat: fredag 11 november 2011 kl 16:21 (publicerades fredag 11 november 2011 kl 11:48), Ekot

11 kommentarer

Försäkringskassan har varit för hård i bedömningen av om gravida kan få ersättning under graviditeten. Foto: Jessica Gow/Scanpix.

Fler gravida kvinnor borde kunna få graviditetspenning. Försäkringskassan är för hård i sina bedömningar, visar en granskning som Inspektionen för Socialförsäkringen, ISF gjort.

"Ska jag riskera missfall" ▾

isf

Vad kommer vi prata om idag

- ISF:s uppgift
- Vad är en bedömningsfråga på ISF?
- Slutsatser

Regeringens instruktion för ISF

Värna rättssäkerheten och effektiviteten i socialförsäkringen.

Tillsyn över:

- Försäkringskassan
- Pensionsmyndigheten
- Skatteverket

Vår uppgift: värna att myndigheterna betalar ut rätt ersättning till rätt person på ett effektivt sätt.

över och utföra effektivitetsgranskning av verksamheter som gränsar till socialförsäkringsområdet. Detsamma gäller samverkansinsatser med anknytning till socialförsäkringsområdet.

Systemtillsyn och effektivitetsgranskning

- Med systemtillsyn avses granskning av om Försäkringskassans/Pensionsmyndighetens egna system för styrning och kontroll säkerställer en korrekt och enhetlig tillämpning av det regelverk som de ska omsätta i praktiken.
- Med effektivitetsgranskning avses granskning av om tillsynsobjektets verksamhet fungerar effektivt med utgångspunkt i det statliga åtagandet

- **Administrativ effektivitet**

(kostnadseffektivitet, hur ärendehanteringens är organiserad, hur beslutsstödet för handläggarna är utformat, kvalitetsaspekter m.m.)

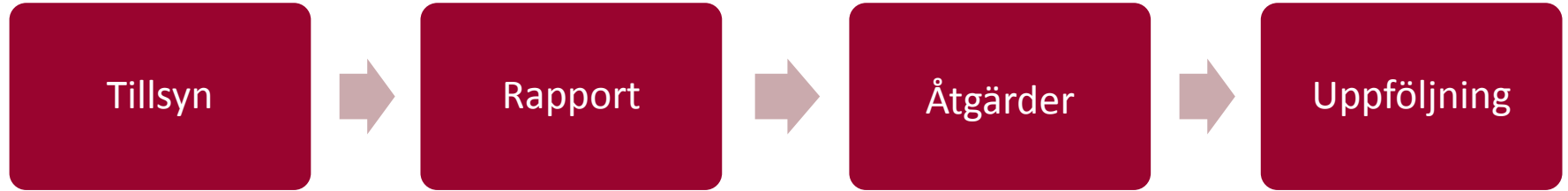
- **Träffsäkerhet – rättssäkerhetsaspekten**

(att utbetalningar ska nå dem som är berättigade inom rimlig tid, på rätt nivå och oberoende av vem som fattar beslutet)

- **Träffsäkerhet - felaktiga utbetalningar**

(hänger nära samman med rättssäkerheten att se till att utbetalningar inte sker till personer som inte är berättigade till förmånen)

Tillsyn

Åtgärdsplan vid aktuell myndighet
Kan också ligga till grund för t.ex.

- Ny lagstiftning
- Regeringsuppdrag
- Förändringar i instruktion

Ytterligare granskningar
- Graviditetspenning

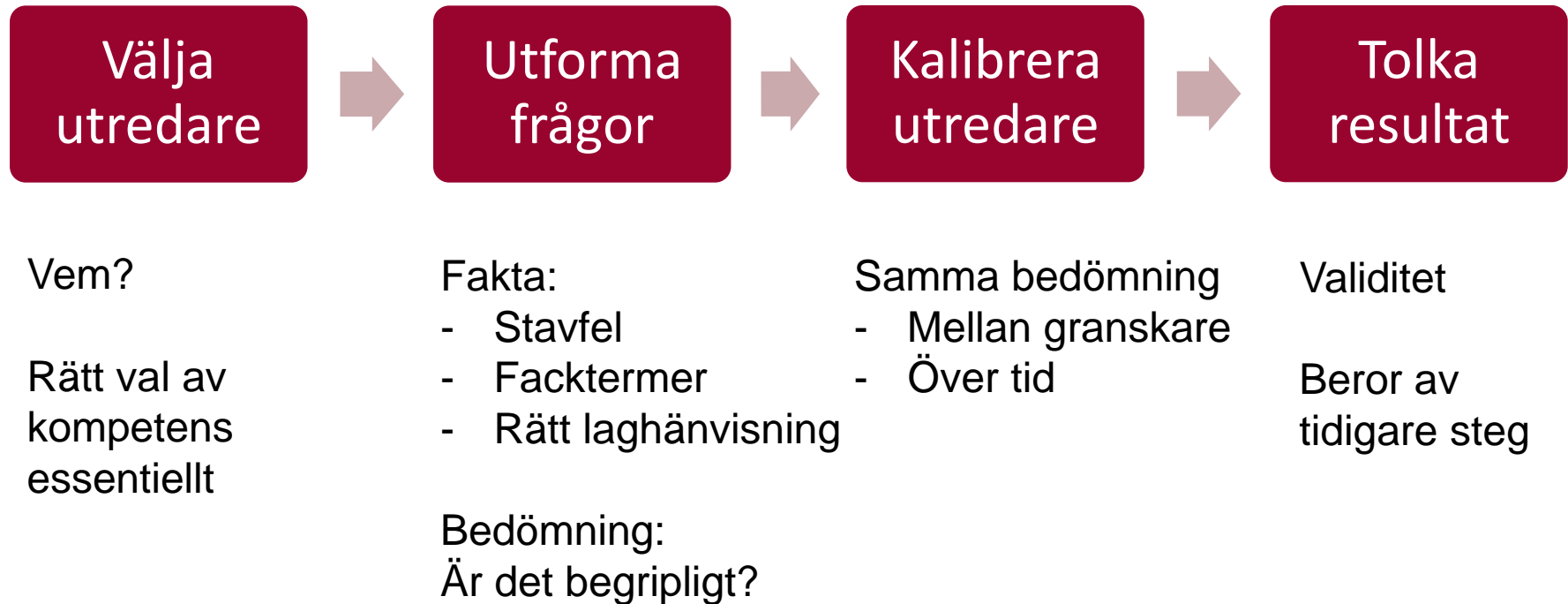
Vad kommer vi prata om idag

- ISF:s uppgift ✓
- Vad är en bedömningsfråga på ISF?
- Slutsatser

Vad är en bedömningsfråga hos ISF?

- Tillsyn genom en bedömning
 - Bedömning till skillnad från fakta
 - När sjukpenning nekas
- Tillsyn över en bedömning
 - Vad har Försäkringskassan gjort för bedömning?
 - När sjukpenning nekas
 - Graviditetspenning

Tillsyn genom en bedömning

Tillsyn genom en bedömning

”För den som är arbetslös ska en bedömning göras mot alla arbeten på den reguljära arbetsmarknaden. Sammantaget så framkommer ett sjukdomstillstånd som medför en funktionsnedsättning och en aktivitetsbegränsning. Dock framkommer inte hur uttalad och omfattande den observerade funktionsnedsättningen är, det framkommer inte heller att det finns en betydande aktivitetsnedsättning i alla typer av arbeten. Försäkringskassan bedömer därför att arbetsförmågan inte är nedsatt med minst en fjärdedel.”

Slutsats

Den skriftliga information som de försäkrade får i samband med att de får avslag på sin begäran om sjukpenning eller sin sjukpenning indragen ger dem inte i tillräcklig omfattning möjlighet att ta tillvara sin rätt.

Vad kommer vi prata om idag

- ISF:s uppgift ✓
- Vad är en bedömningsfråga på ISF?
 - Att genom en bedömning utöva tillsyn ✓
 - Att utöva tillsyn över en bedömning
- Slutsatser

Bedömningsutrymme sjukpenning

Lagen ger utrymme för både ja och nej

”Ingen arbetsförmåga”

”Full arbetsförmåga”

Självklart ja

Självklart nej

Rätt till sjukpenning:

Arbetsförmåga nedsatt på grund av sjukdom med minst 1/4

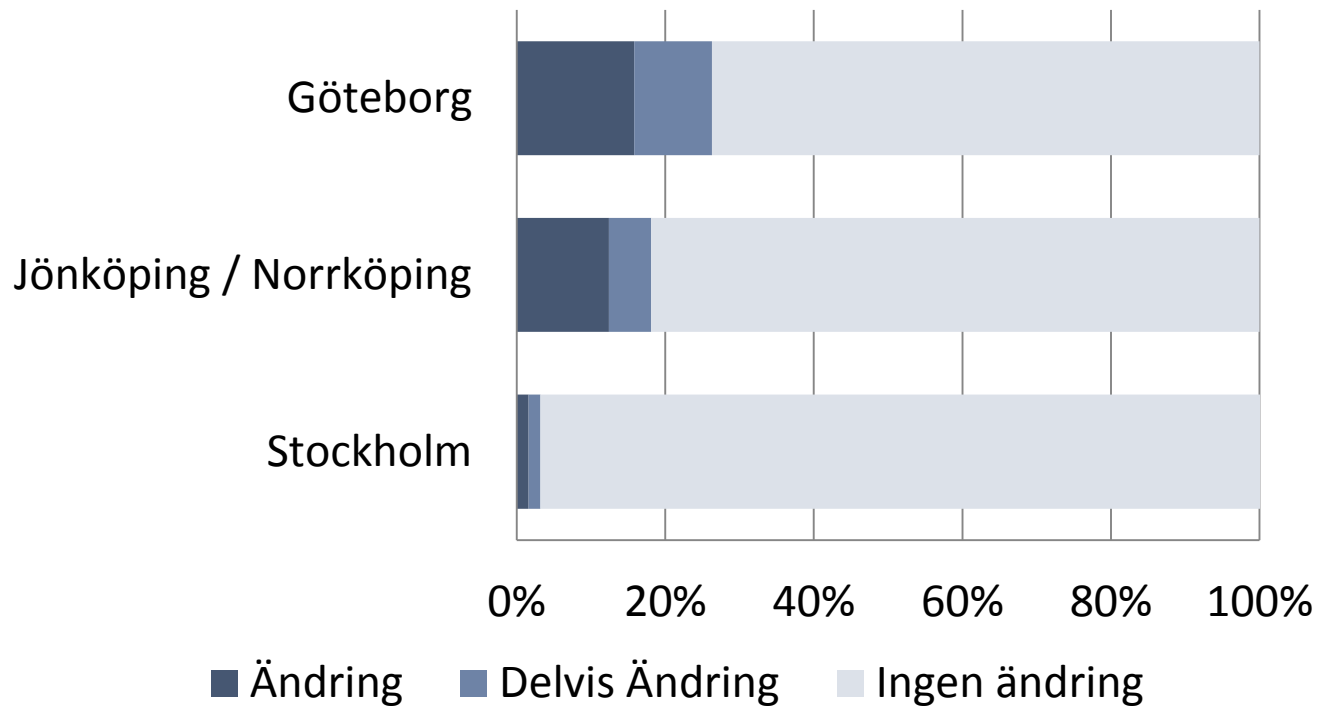
Bedömningsutrymme

- Generöst utfall:
 - Större antal beviljas sjukpenning
- Restriktivt utfall:
 - Färre beviljas sjukpenning

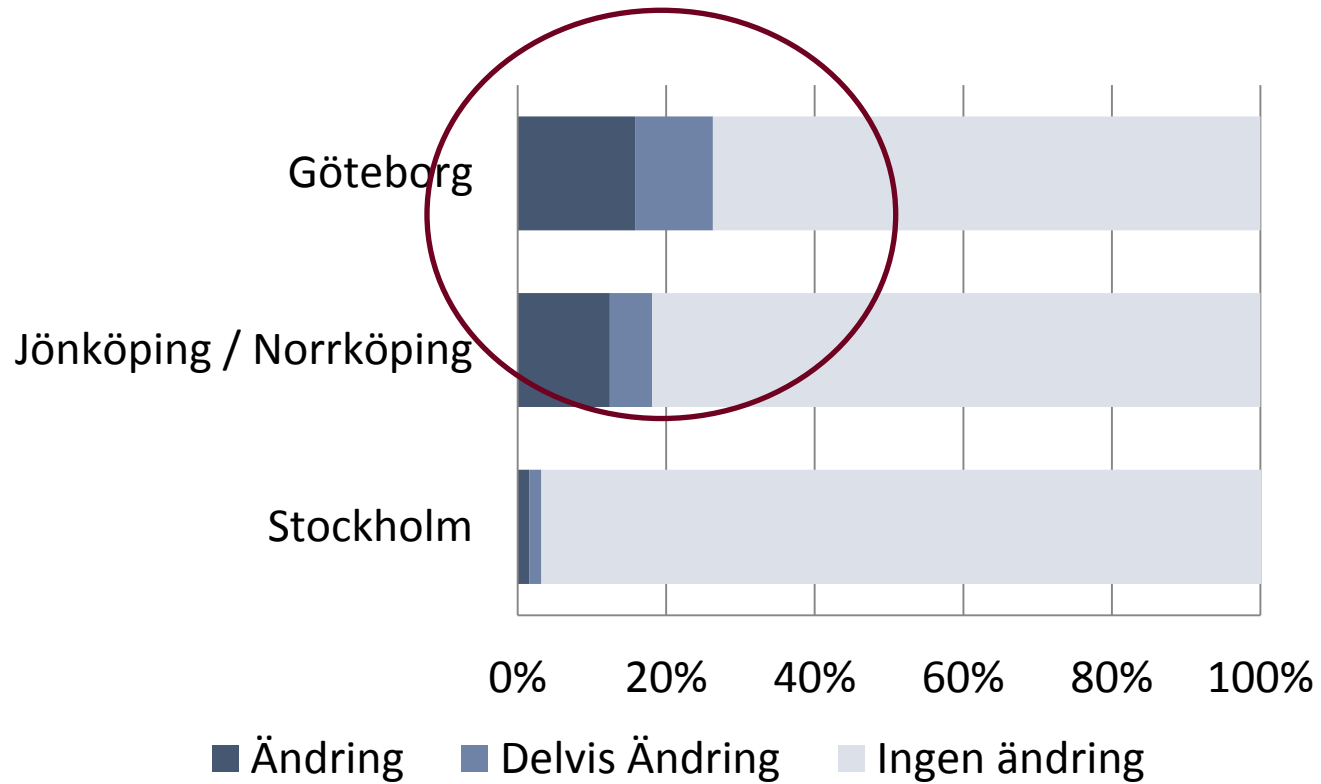
Tillsyn över en bedömning

- När sjukpenning nekas

- Enligt din egen bedömning, borde Försäkringskassan ha ändrat grundbeslutet?
 - Ja → fritext
 - Nej → fritext
 - Går ej att avgöra (beror av ytterligare utredning osv) → fritext

ISF:s bedömning

Tillsyn över en bedömning

- Graviditetspenning
 - Uppdrag: Analysera tillämpningen av lagstiftningen

Analys av
praxis

Aktgranskning

Intervjuer

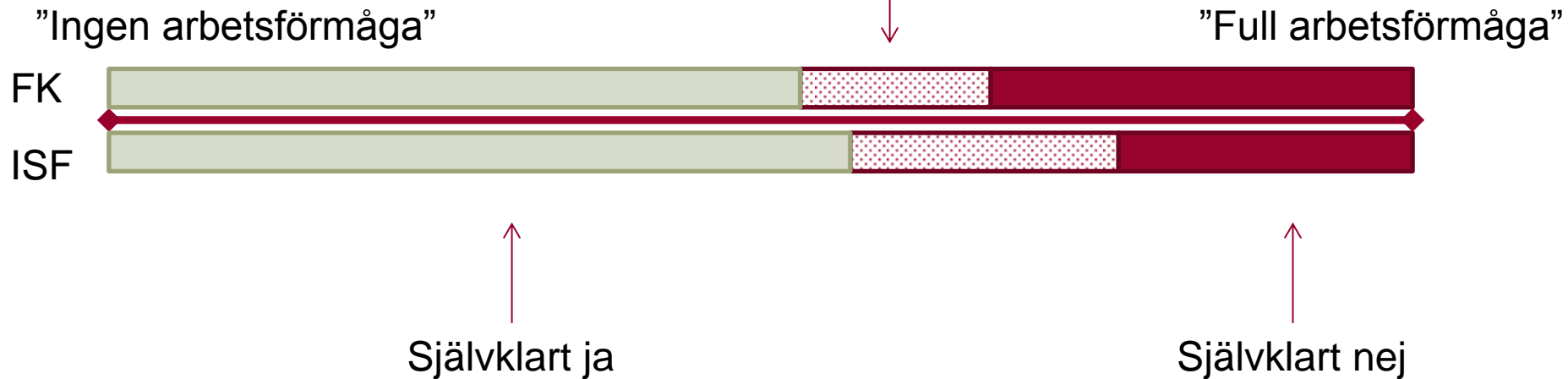
Analys av
statistik

ISF:s bedömning

- Fler kvinnor borde beviljas graviditetspenning

Bedömningsutrymme graviditetspenning

Lagen ger utrymme för både ja och nej

Rätt till graviditetspenning:

Arbetsförmåga nedsatt på grund av graviditet med minst 1/4

ISF:s skäl för annan bedömning

- Analys av lagstiftning
 - Ger inte större vikt åt någon av de riskfaktorer som nämns (långa arbetsdagar, skiftarbete, tunga lyft, stående / gående arbete)
- Genomgång av praxis
 - Gammal praxis – tunga lyft stor betydelse.
 - Ny praxis – större vikt på individuell bedömning
- Genomgång av vetenskaplig litteratur
 - Inga bevis för att tunga lyft borde ha den särställning den fått
- Genomgång av akter:
 - I beslut – hänvisningar till gammal praxis
 - Förekomst av tunga lyft var av stor betydelse för sannolikheten av beviljas förmånen

Vad kommer vi prata om idag

- ISF:s uppgift ✓
- Vad är en bedömningsfråga på ISF?
 - Att genom en bedömning utöva tillsyn ✓
 - Att utöva tillsyn över en bedömning ✓
- Slutsatser

Slutsatser

- ISF:s bedömningar är varken regelstyrda eller skönsmässiga
- ISF utövar tillsyn både genom bedömningar och över bedömningar
 - Alltid mycket viktigt att vara noga med metod
 - Alltid mycket viktigt att vara noga med tolkningen
- Förutsättningar för effektiv tillsyn
 - Trovärdiga bedömningar
 - Nå ut med resultatet av bedömningarna

Tack!

Läs våra rapporter på: www.inspsf.se

För mer information kontakta gärna:

Nina.Karnehed@inspsf.se